D·N
14/1 1955

McCarthyismen och stiftelserna

De amerikanska stiftelserna för allmänna ändamål (forskning, undervisning, hälsovård osv.) är skattefria; självfallet gäller inte detta de politiska stiftelserna. De "allmänna" stiftelserna har, det är ett över hela världen känt och uppskattat förhållande, en utomordentlig omfattning och betydelse. Antalet beräknas till 7.000, det sammanlagda kapitalet till 7,5 miljarder dollar, eller bortåt 40 miljarder kronor. Några stiftelser står i särklass genom sin storlek och sina enorma insatser på skilda områden; de största är Fordstiftelsen (520 miljoner dollar), Rockefellerstiftelsen (310 miljoner), Carnegiestiftelsen (180 miljoner), Dukestiftelsen (120 miljoner). Den blomstrande amerikanska kapitalismen har i en eljest okänd grad skänkt pengar till allmännyttiga syften, framför allt forskning. Av Fordverkens inkomster går för närvarande blott 5 procent till familjen Ford; 95 procent tillhör stiftelsen, och dessa pengar anslås till skilda uppgifter i USA och andra länder.

För ett par år sedan tillsatte representanthuset en kommitté på fem personer för att undersöka stiftelsernas verksamhet. Bakgrunden var, det framgår med all tydlighet av debatten vid tillsättningen, de reaktionära tendenser som sammanfattas i ordet McCarthyism. Man talade om att stiftelserna var radikala och oamerikanska, att de gynnade "samhällsomstörtande" idéer. Amerikas rikaste män skulle i själva verket genom sina donationer oavsiktligt ha främjat de rörelser som undergräver det amerikanska samhället.

I slutet av december avgav kommittén sitt betänkande. Bakom detta stod endast två medlemmar, den republikanske ordföranden Carol Reece och en hans partivän; en tredje republikan gjorde starka principiella reservationer, men inräknades i majoritetsgruppen; de två demokraterna i kommittén utdömde totalt majoritetens ståndpunkt. Denna ståndpunkt innebar en skarp kritik av stiftelserna och ett krav på övervägande av skilda inskränkningar och kontroller, såsom borttagande av skattefriheten och reglering av de donerade pengarnas användning. Allt stöd åt socialistiska, kollektivistiska eller eljest oamerikanska syften borde förbjudas.

Motiveringen av dessa förslag formar sig till ett angrepp på modern samhällsvetenskap över huvud. Forskningen, den av stiftelserna understödda forskningen, lider av överdriven empirism, av "mani att ta reda på fakta". Den uppmuntrar "moralisk relativism till skada för våra grundläggande moraliska, religiösa och politiska grundsatser". Den lockar vetenskapsmannen att "bli anhängare av samhälleliga reformer" och främjar "internationalism i en särskild betydelse" (världsregering, kritik av amerikansk nationalism). Framför allt är tendensen allmänt "radikal", "vänsterbetonad", "kollektivistisk". Ja, i många fall måste det sägas att understöd givits åt "omstörtande" verksamhet — om man nämligen begagnar ordet "omstörtning" (subversion) i dess riktiga mening, "nämligen undergrävandet av några av de föreställningar och principer som är vitalt nödvändiga som skydd för oss" (some of our vitally protective concepts and principles). Närmare kan man inte gärna komma påståendet att forskningen inte får bringa fördomarna — de "amerikanska" sanningarna, för att bruka Barrès terminologi — i fara.

I detaljerna är kommittébetänkandet lika konstigt. Som exempel på farliga saker som understötts av stiftelser nämns Kinseyrapporten och en del artiklar i "Encyklopaedia of the Social sciences" — ett standardverk inom samhällsvetenskapen. En rad tidningar som kritiserat kommittén angrips och misstänkliggörs för sina förbindelser med stiftelser; så sitter New York Times chefredaktör Sulzberger i Rockefellerstiftelsen; familjen Reid, som äger New York Herald Tribune, har upprättat en särskild stiftelse.

Sannolikt vinner kommittén inte i något hänseende sina syften. Den demokratiska majoriteten i kongressen är en garanti härför; det finns emellertid intet skäl att anta att en republikansk majoritet kunde ha mobiliserats för kommitténs krav. Stiftelserna har i utförliga skrivelser klarlagt hur slarviga och felaktiga kommitténs påståenden är på enskilda punkter. De ledande tidningarna har betecknat utlåtandet som ett direkt angrepp på vetenskapens frihet och ett indirekt angrepp på den liberala, socialreformistiska och internationalistiska politik som USA fört sedan årtionden. Det har påpekats att kommittén helt enkelt sökt "bevis" för de anklagelser som ordföranden Reece framställde redan då kommittén tillsattes; den har så gott som uteslutande hört vittnen som av olika skäl varit notoriskt fientliga mot vederbörande stiftelser.

Att missgrepp gjorts i förvaltningen av stiftelsekapitalen är givet. Den som haft något med dessa stiftelser att göra har väl intrycket av att någon del av de väldiga summor som står till förfogande använts en smula lättsinnigt, på verklighetsfrämmande uppgifter och okvalificerade personer. Men huvudintrycket blir beundran för den verksamhet som bedrivits, särskilt för att man inte ryggat tillbaka för undersökningar i brännbara ämnen. Som exempel kan nämnas Myrdalsutredningen i negerfrågan (Carnegiestiftelsen), utredningen vid Cornelluniversitetet rörande lojalitetsprövningar och utrensningar (Rockefellerstiftelsen), skrifterna om vita och negrer i skolorna (Fordstiftelsen). I dessa och många andra fall är det uppenbart att en vetenskaplig beskrivning och analys måste leda till resultat som är obehagliga för de reaktionära, vilka i fördomarnas och okunnighetens dunkel haft sin rätta atmosfär — det är alltså inte förvånande att de blivit ilskna.

Några dagar kvar
resterande ANTIKVITETER MATTOR
SLUMPAS
HÖRNET AV
Beridare Bansgatan Klarabergsgatan
Stockholms Auktions Källare

Svenska riksdagsmän väntas bli inbjudna

till ett officiellt besök i Sovjet — under förutsättning att ett positivt svar kan anses säkrat. När det gäller frågan hur riksdagen skall ställa sig till en resa i Sovjet är det ett par saker som kan slås fast. Man får hoppas att det redan från början göres klart för de ryska myndigheterna att man i svenska riksdagskretsar inte är intresserad av något konventionellt runtfraktande, begränsat till museibesök, mottagning i Kreml, visit på en mönsterkolchoz, resa till ett par mönstersanatorier vid Svarta havet etc. Ett sådant, i enlighet med ryska propagandasyften arrangerat kringfösande à la "kulturdelegation" bör givetvis inte komma i fråga.

Skall det vara någon mening med ett svenskt riksdagsbesök, måste en grundläggande förutsättning vara att resenärerna får röra sig fritt: att de t. ex. får söka bilda sig en föreställning om situationen i Baltikum — där i Sverige bosatta flyktingar har tiotusentals släktingar — och om förhållandena vid kolgruvorna i Vorkutaområdet med dess enligt FN:s utredning miljoner tvångsarbetare. Att full klarhet måste vinnas i fallet Wallenberg innan riksdagen accepterar den ryska inbjudningen borde också vara en given sak. Det vore förnedrande och ovärdigt om den svenska riksdagen utöver fjolårets flottbesök gav de ryska myndigheterna prestigevinsten av en parlamentsvisit utan att man på svensk sida lyckades få se någonting utöver det rutinmässiga eller lyckades utverka att ryska regeringen efterkom ett elementärt svenskt krav.

Kravet på en särskild skogsminister

plus folkpartiets framstöt i skogsfrågan vid fjolårets riksdag har tydligen gjort intryck på hr Norup. Denne har i år tagit igen något av tidigare försummelser genom att icke oväsentligt räkna upp anslagen till skogliga åtgärder. Yrkeskurserna får ökat stöd, och bidragen förstärks till skogsvård och vägbyggen. Innevarande år utgår inte fullt 5 milj. kr. som stimulansbidrag till skogsägarna — nu skall de enligt förslaget få ytterligare 1,5 milj. kr. Dessa pengar är välbehövliga med tanke på den stora mängd ansökningar om bidrag som ligger hos skogsvårdsstyrelserna — enbart för vägbyggen rör det sig om bidragsbelopp motsvarande 20 milj. kr. Det är emellertid anmärkningsvärt att hr Norup inte beaktat det utbyggnadsbehov som finns då det gäller skogsvårdsstyrelsernas plantskolor. På senare år har efterfrågan på plantor ökat mycket snabbt, särskilt i Norrland; skolornas kapacitet räcker inte, och man kan förutse att vi här får en flaskhals då det gäller den skogliga upprustningen. Det tar ju några år från anläggningen innan en plantskola kan börja leverera, och i Norrland lämpar det sig inte att importera plantor.

Dagens Nyheter har vid flera tillfällen framhållit önskvärdheten av att en del av det stöd som utgår till jordbruket i stället överföres på skogsvården. Hr Norup tar ett steg i denna riktning då han samtidigt som skogsvårdsbidragen förstärks prutar ned producentbidraget till jordbruket.

Hr Sköld vill slopa folkräkningen 1955

som en sparsamhetsåtgärd. Det kan hända att han tagit intryck av motståndet i riksdagen 1950, då medel skulle beviljas till folkräkningen detta år. Oppositionen då var kortsynt och berodde väl mest på bristande insikt om betydelsen av denna statistiska redovisning. Vi har sedan 1930 haft folkräkning vart femte år — att nu återgå till tioårsintervaller kan inte motiveras från saklig synpunkt. Tvärtom har behovet av aktuella siffror på befolkningsförändringarna starkt stigit under senare år i samband med intresset för samhällsplanering. Visserligen kan det befolkningsregister som för ett par år sedan upplades av statistiska centralbyrån ge underlag för en bedömning av förskjutningarna i stort, men det är inte användbart för att följa utvecklingen i de mindre regionala enheterna. Slopas femårsstatistiken, tvingas förmodligen en rad stora kommuner att på egen hand sätta i gång undersökningar, vilket är föga rationellt. Det praktiska planeringsarbetet försvåras i många avseenden för statliga organ och kommuner om man måste nöja sig med föråldrade siffror. Även näringslivet berörs, då industrilokaliseringen har behov av färska befolkningsuppgifter. I den mån landsbygdsproblemen kommer i förgrunden är det en brist att utvecklingen inte nöjaktigt belyses annat än med långa intervaller. Det kan inte vara riktigt att återgå till sådana när förändringarna sker så snabbt som under senare år.

PRESSGRANNAR

Det är alltför ont om svenskar just nu, längre fram blir det bättre, anmärker Västmanlands Folkblad (s) apropå de nya förslagen om arbetarimport, främst för metallindustrin:

Det fattas många tusen arbetare i den svenska metallindustrin i dag. Det är dessa tusen som inte blev födda under depressionsperioden i början på 1930-talet. Om tio år har vi gott om arbetare. Då kommer krigsårens stora barnkullar. Till dess får vi försöka klara oss med utlänningar.

Att ta in utländsk arbetskraft är i och för sig inte någon dålig affär. Här kommer det fullt färdiga arbetare redo att rycka in vid maskinerna. Dessa arbetare har vi aldrig lagt ut ett öre på att föda upp som barn eller skola till yrkesmän. Även om de inte skulle göra det allra bästa arbete, är det kanske gott nog med tanke på att vi ingenting gjort för att skola dem.

Västerås profiterar av den ordningen kanske mer än något annat samhälle. Det förklarar att opinionen där är så pass gynnsamt stämd inom alla läger.

Bäst att de olagligt strejkande hamnarbetarna får betala sina böter själva, tycker tidskriften Fackföreningsrörelsen (s). De som har gjort en dumhet bör få känna av det:

Arbetsdomstolens utslag i dessa mål om avtalsstridiga strejkerna är enhälliga. Det innebär att fackföreningsrörelsens representanter inte haft avvikande meningar. Av allt att döma har deras ställningstaganden fackföreningsfolket bakom sig. Avtalsbrottet var klart och uppenbart otvetydigt. Ingen omdömesgill fackföreningsmedlem kunde finna något försvarbart i dessa aktioner. Att de var meningslösa stod klart på förhand — och utsades även på sådant sätt att ingen behövde sväva i tvivelsmål om den saken.

En i alla avseenden markant särställning intar de som inspirerade till och bar upp de avtalsstridiga strejkaktionerna. De har inte bara med dunkla syften förlett övriga organisationsmedlemmar till åtgärder som för varje förhandsbedömning var uppenbart meningslösa — och detta alldeles oavsett om missnöjet var berättigat eller icke. De har lotsat sina organisationskamrater in i återvändsgränder, som fört de ledda till ett komprometterande nederlag, sedan till olustladdade uteslutningar ur den fackliga gemenskapen följda av självkorrigerande återinträdanden i den egna organisationen de nyss underkände samt avslutningsvis betungande ekonomiska efterräkningar.

Nu söker emellertid de som har ansvaret för detta fackliga spektakel sopa igen spåren efter sig med en medlidandeskampanj:

Det skulle inte vara överraskande om dessa skyldiga t. o. m. siktade på att ekonomiskt profitera på den spontana solidariteten inom fackföreningsrörelsen. Omdömesgillt fackföreningsfolk engagerar sig givetvis inte i sådana försök att låta andra betala för ansvarslösa manövrer med arbetskamrater samt organisatoriska och ekonomiska värden. I de här sammanhangen kan man egentligen bara ha en framåtsyftande önskan och det är att de som nu drabbats av denna avtalsstridiga strejks ekonomiska efterverkningar lär sig av den bittra erfarenheten och med god sammanhållning går vidare på de reguljära fackliga vägarna.

Den åsyftade insamlingsrörelsen lär redan vara i gång och ackompanjeras i kommuniströrelsen med utfall mot arbetsgivarna som om dessa varit strejkens inspiratörer.

Sparsamhetskraven förfäktas ibland med en schablonmässighet som besvärar Upsala Nya Tidning (fp). En mera differentierad behandling av investeringsfrågorna vore på sin plats:

Bostadsbyggandet, för att börja med ett blandat område, kan inte utan de största sociala vådor hållas tillbaka så att bostadsnöden permanentas; att egnahemsbyggandet begränsas är en mindre olycka, men det måste kraftigt varnas för kreditrestriktioner som hindrar storbygget i de tätorter där lägenhetsbristen är svår. När det gäller typiskt offentliga investeringar har vi en kraftig eftersläpning på vårdplatser och undervisningslokaler; några magra år till kan ställa oss inför katastrofala problem i fortsättningen. Och så har vi alla de i vanlig, affärsmässig mening produktiva investeringarna: i kommunikationsmedel och andra distributionsanordningar, i industribyggen och maskinanskaffningar.

Beträffande detta medger finansministern att han pressar de statliga verken till yttersta gränsen. Hur det skall bli för den enskilda sektorn är inte lika klart, men hela argumenteringen i finansplanen är sträv intill fientlighet:

Om verkligheten skulle gå i planeringens stil måste vi räkna med en försvagning av vårt näringslivs konkurrenskraft. Det är förklarligt att en dylik uppläggning görs i ett läge som präglas av inflationshot. Med tanke på den värdeförstöring som en inflation skulle medföra, ekonomiskt lika väl som socialt, kan det också vara motiverat att i en akut situation begagna investeringar som strykpojke. Men erfarenheten visar endast alltför tydligt att en dylik medicin för stunden lätt blir en farlig vana.

För att skydda folkhushållet mot en form av värdeförstöring, den inflationistiska, idkar finanspolitiken en annan form av värdeförtäring, den som består i underinvestering. Självfallet skulle det vara en dålig bot att köpa ökat investeringsutrymme till priset av en penningvärdeförsämring. Strävandena måste inriktas på att åstadkomma ett större sparande, ett sparande som växer i takt med investeringsbehoven.

Där är den stora svagheten hos hr Skölds finansplan liksom hos en lång rad av dess föregångare.

Att försvarets forskning får ökat utrymme hälsar Sydsvenska Dagbladet (h) med tillfredsställelse:

Detsamma gäller robotvapnet. Försvarsministern räknar även med betydande summor till förnyelse av pansarvapnets materiel — det gäller tydligen den nya Centurionbeställningen i England — liksom till nya haubitsar för artilleriet. Flyget får vänta med viss anskaffning av spanings- och jaktflygplan men erhåller ett med 5 miljoner till 30 miljoner ökat anslag till flygfältsbyggen. Denna förstärkning är så mycket viktigare som här ännu en viss eftersläpning torde råda, vilken snarast bör avhjälpas om flygets operativa rörlighet inte skall bliva eftersatt.

Vissa rationaliseringar och besparingar i fredsorganisationen, aktualiserade genom ÖB:s utredning, bebådas... Då bör inte glömmas, att reduceringen av fredsorganisationen logiskt förutsätter ett godkännande av även den positiva sidan, dvs. de delar av förslaget som innebär modernisering och effektivisering. Detta är någonting väsentligt och får ej fuskas bort.

Frankrike och den svenska nykterhetsdebatten

Från sekreteraren i nykterhetskommittén, fil. lic. Åke Elmér, har Dagens Nyheter mottagit nedanstående inlägg:

I denna tidnings ledare den 10/1 refereras några intressanta uppgifter ur tidningen Le Monde rörande den nuvarande spritdryckskonsumtionen i Frankrike. Enligt Le Monde har hembrännarnas obeskattade produktion starkt stigit under senare år. Den officiella statistikens siffror blir därigenom mycket för låga, och det förmodas i ledaren att nykterhetskommitténs slutsatser av jämförelsen mellan Frankrike och Sverige inte skulle ha stått sig om de nu publicerade uppgifterna varit kända när kommittén avfattade sitt betänkande. Kommitténs tes var ju att när spritkonsumtionen sedan tiden före 1914 sjunkit lika mycket i Frankrike, där man inte haft någon försäljningsbegränsning, som i Sverige, där vi haft Brattsystemet, så är det inte sannolikt att det är systemet som orsakat den svenska konsumtionsminskningen.

Ett studium av siffrorna visar emellertid att kommitténs slutsatser på denna punkt står sig, även om man utgår från de nu publicerade uppgifterna (vilka dock även de får tas med en nypa salt, eftersom de inte är annat än uppskattningar). Följande sammanställning visar detta:

	Spritdryckskonsumtion liter ren alk. per inv. 1906/10	1953	1953 i % av 1906/10
Sverige	3,4	2,6	76
Frankrike	4,4	2,7	61

För Frankrike är för båda tidpunkterna även den beräknade skattefria konsumtionen medräknad, för 1906/10 enligt nykterhetskommitténs tabell (del IV s. 93) för 1953 enligt artikeln i Le Monde, den 17/12 1954. (I den nämnda artikeln finns uppgift om både den beskattade och den beräknade skattefria konsumtionen.) Sänkningen blir för Frankrikes del mindre än vad nykterhetskommittén räknade med, men den är som synes tillräckligt stor för att kommitténs tes skall hålla. Någon ökning av vinkonsumtionen, som skulle kunna uppväga minskningen av spritkonsumtionen, har inte inträffat, snarare är det tvärtom. En helt annan sak är att Frankrike dels utöver spritkonsumtionen har en enorm vinkonsumtion, dels har spritkonsumtionen i stor utsträckning koncentrerad till hembrännardistrikten i nordväst, varför dess alkoholfråga trots konsumtionsminskningen säkerligen är betydligt allvarligare än Sveriges.

Åke Elmér

*

Enligt nykterhetskommittén uppgick konsumtionen av beskattade spritdrycker i Frankrike år 1949 (sista redovisade år) till 3,6 liter med en genomsnittlig alkoholhalt av 50 procent, medan totala konsumtionen (innefattande den av enskilda brännare tillverkade, obeskattade spriten) anslogs till 4,58 liter. Av uppgifter i Le Monde framgick emellertid att den beskattade spritproduktionen i Frankrike år 1953 — då förhållandena inte torde ha skilt sig alltför mycket från situationen år 1949 — uppgick till 570.000 hektoliter ren alkohol, hembrännarnas obeskattade produktion beräknades däremot till 600.000 hektoliter. Med anledning härav konstaterades i Dagens Nyheter att skillnaden mellan konsumtionen av beskattade spritdrycker och den totala konsumtionen måste ha varit betydligt större än enligt nykterhetskommittén; den totala konsumtionen borde rimligtvis vara inte en tredjedel större, utan dubbelt så stor som den beskattade. Siffran 2,7 liter ren alkohol skulle då också bli alltför låg; i själva verket varierar ju siffrorna på detta område åtskilligt, något som man kunnit konstatera i samband med de senaste månadernas debatt.

Frågan om spritdryckerna är emellertid av relativt underordnad betydelse när det gäller den franska alkoholkonsumtionen i dess helhet. Det är då som det måste konstateras att denna av samtliga tillgängliga sifror att döma — i motsats till den svenska — inte tycks ha sjunkit nämnvärt på de senaste decennierna. Enligt tabell på sidan 92 i nykterhetskommitténs betänkande del IV uppgick konsumtionen av samtliga alkoholhaltiga drycker omräknad i ren alkohol för perioden 1906—1910 till i genomsnitt 21,9 liter per invånare; enligt de senaste uppgifterna skulle den för närvarande uppgå till omkring 21 liter. Det är möjligt att nedgången i verkligheten varit något större; intrycket blir i alla händelser ogynnsamt. Obestridligt är också att den av nykterhetskommittén på sidan 53 i principbetänkandet återgivna skildringen av det förbättrade nykterhetstillståndet i Frankrike har föga gemensamt med den mörka bild av läget som nyligen tecknats av konseljpresident Mendès-France.

Asea väntas få importera hundra italienska arbetare

Länsarbetsnämnden i Västerås har tillstyrkt att Asea får importera ytterligare 100 italienska arbetare och arbetsmarknadsstyrelsen väntas endera dagen besluta i enlighet med länsarbetsnämndens tillstyrkan. Asea hade begärt att få ta hit 200 man.

— Det rör sig om kvalificerad arbetskraft av sådana kategorier som det är brist på inom landet, upplyser byråchefen Albert Bergh i arbetsmarknadsstyrelsen, som på torsdagen fick länsarbetsnämndens yttrande.

Det finns ett behov av sådan arbetskraft anmäld vid arbetsförmedlingarna, men hur stor siffran är för dagen kan inte byråchefen uttala sig om. Det torde inte stöta på några svårigheter på italiensk sida att få hit arbetarna, då Italien fortfarande har stor arbetslöshet.

110.982 utlänningar arbetar i Sverige

110.982 utlänningar var enligt arbetsmarknadsstyrelsens rapport för oktoberkvartalet då sysselsatta i Sverige. Finländarna utgjorde den största gruppen, 40.055, och därnäst kom tyskarna (17.956) och danskarna (17.543). 10.575 norrmän arbetade då i vårt land, 9.239 balter, 2.954 polacker och 1.968 italienare.

Fördelningen på olika yrkesgrupper var: jordbruket 3.966, trädgårdsnäringen 1.117, skogarna 7.439, metall- och gruvindustrin 21.681, jord- och stenindustrin 1.855, träindustrin 2.343, pappers- och grafisk industri 2.726, livsmedelsindustrin 2.910, textilindustrin 5.565, beklädnadsindustrin 6.252, läder- och gummiindustrin 2.115, byggnadsverksamheten 2.323, transportväsendet 7.540, hotell- och restaurangnäringen 12.181, affärslivet 1.909, tekniska arbetsområdet (specialister, ingenjörer och arbetsledare) 2.386, kontorsverksamheten 2.921, hälso- och sjukvården 5.696 och hushållsarbetet 9.380.

För januarikvartalet torde siffrorna bli något lägre, då erfarenhetsmässigt en hel del utlänningar reser hem till julen. I början av året är antalet därför alltid mindre för att stiga på vårkanten igen.

Falska 50-öringar i Hälsingborg

Ett flertal falska 50-öringar har påträffats i Hälsingborg. De är skickligt gjorda, men materialet är mycket dåligt, mjukt och utan klang. Det går lätt att repa mynten och t.o.m. bryta loss småbitar ur dem. De är av årgångarna 1943 och 1945. En del av 50-öringarna har skickats till myntverket för undersökning.

(DN, Hälsingborg.)

DAGENS NYHETER
TEGELBACKEN, STOCKHOLM 1
Telefon 22 40 00
för rikssamtal: 22 40 20
Telegramadress: Dagsnyheter
Postgiro-nummer 1616 (för annonser), 1617 (för prenumeration)
Chefredaktör: Herbert Tingsten (Träffas säkrast kl. 13.30—14.30)
Politisk huvudredaktör: Leif Kihlberg
Redaktionschef och ansvarig utgivare: Sten Hedman
Dagens Nyheters Aktiebolag: Verkst. direktör: Helge Heilborn
PRENUMERATIONSPRISER
A — Stockholmsupplagan

		Stor-Sthlms	Övriga tidningsområde landet
Månad	kr.	6:50	6:—
Kvartal	kr.	19:—	17:50
Halvår	kr.	37:50	34:50
Helår	kr.	75:—	69:—

ANNONSPRISLISTA daterad 1/1 1955 tillhandahålles på begäran.
Från starten nr 30223
Dagens Nyheters tryckeri, Stockholm 1955

Första renslakteriet invigt i Jokkmokk

På torsdagen togs landets första renslakteri i bruk i Varjisträsk i Jokkmokk under stort uppbåd av samer och uppköpare.

Närvarande var också upphovsmannen, länsveterinär Nils Enequist. Samerna prisar den nya anläggningen, som de tror skall ge dem mer betalt för renarna, som avlivas med slaktmask.

Innan kropparna förs in i lagerlokalerna blir de grundligt tvättade, vilket ju inte brukar vara fallet på de primitiva slaktplatser utomhus som samerna vanligen har. Man skall försöka ta vara på renblodet i plastpåsar. Än så länge är det bara försöksverksamhet som bedrivs vid slakteriet, till vars uppförande beviljats 66.000 kr. från lappfonden. Avsikten är nu att söka bygga ut anläggningen med kyl- och frysavdelning.

(DN, Jokkmokk.)

Handelsresandena börjar yrkesskola

Landets första skola för handelsresande startar på fredagen i Jönköping med ett 20-tal elever från Jönköping och Nässjö. De skall under ett år med en undervisningstid av tre timmar i veckan trimmas för yrket.

Bl. a. skall de undervisas i modersmålet, handelsräkning, handelslära och reklam- och försäljningsteknik. Initiativet till skolan har tagits av handelsresanden Erling Sundin i Jönköping och meningen är att skolan skall medverka till att skapa en tillfredsställande rekrytering till handelsresandeyrket. Bland lärarna märks äldre erfarna handelsresande. Skolan drivs med statsunderstöd och om eleverna, som utgörs av nybörjare i yrket, önskar kan de få gå även en andra årskurs, varefter de erhåller betyg. (DN, Jönköping.)

Riksdagssammanträden

Fredagen den 14 januari 1955
Första Kammaren kl. 11.00.
Andra Kammaren kl. 11.00.

STEENS herrbörna realiserar
I morgon öppnar vi kl. ½9

KOSTYMER

	Förr	Nu
Eng. kamg., märka (även storl. för fylliga herrar)	330.—	189.—
Kamgarn	220.—	119.—
"	230.—	129.—
" ljusa	240.—	129.—
" "	230.—	98.—

ROCKAR

	Förr	Nu
grå-svart 1-rad. paletå	220.—	149.—
	209.—	98.—
	155.—	79.—

Även poplinrockar realiseras

★ BLAZER

	Förr	Nu
Tweed	122.—	59.—
"	135.—	69.—
"	95.—	35.—
"	110.—	49.—

SKJORTOR

	Förr	Nu
med lösa kragar	47.—	29.—
" "	45.—	29.—
" "	36.—	23.—
" "	26.50	19.50
med fast krage	33.—	22.—
" "	35.—	23.90

Även vita skjortor med lösa kragar realiseras.
★
STEENS herrbörna
ODENGATAN 100

FÄRDSKRIVARE
som enligt Statens Biltrafiknämnds nya förordning skola vara inmonterade å långtradare före den 1 juli 1955, levereras av oss. Även den nu publicerade
Statliga Trafiksäkerhetsutredningen
föreskriver
FÄRDSKRIVARE
för alla lastbilar över 7-tons totalvikt d. v. s. 5-tons tjänstevikt och däröver samt alla bussar för 58 passagerare och flera. — Infordra offert, angiv bilfabrikat och modell.
AB FÄRDSKRIVARE
Roslagsgatan 9 — Stockholm Tel.: 30 90 15, 30 92 06, 30 92 43

Stockholms Läns Sparbank
Grundad 1862.
Ställning den 31 december 1954.

TILLGÅNGAR:		SKULDER:	
Kassabehålln.	513.943:—	Insättarnas behållning	189.713.189:—
Andra banker	511.569:—	Andra banker	2.265.283:—
Obligationer	18.319.378:—	Ränteräkning	5.287.728:—
Lån	182.651.355:—	Nedskr.-konto f. bundna lån	841.977:—
Fastigheter	1.697.713:—	Pensionsfond	508.514:—
Övriga räkn.	1.817.007:—	Reservfond	6.426.641:—
		Övriga räkn.	467.633:—
Kr.	205.510.965:—	Kr.	205.510.965:—

Huvudkontor, Drottninggatan 39, Stockholm.
38 filialer i Stockholm och Stockholms län.
Ränta på insatta medel 3 %.

Till vårens kvalitetsauktion
mottagas nu konstverk, företrädesvis målningar och skulpturer av kända svenska mästare, samt antikviteter, äkta mattor, prydnadssaker och värdeföremål av skilda slag.
Låga avgifter.
Tryckt illustrerad katalog.
Attraktiva utställningar.
Stor köparkonkurrens.
För närmare upplysningar ring eller skriv snarast till
STOCKHOLMS STADS AUKTIONSVERK
Torsgatan 19—21 Tel. 34 07 20

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.